

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vastlegging van een tijdspad en quota voor het toegankelijk maken van omroepprogramma's en over het verstrekken van subsidies ter uitvoering van artikel 151 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

In de Vlaamse Gemeenschap wordt de toegankelijkheid van televisieprogramma's verzekerd door het opleggen van toegankelijkheidsverplichtingen en door het ter beschikking stellen van subsidies. De decretale grondslag voor deze regeling is gelegen in artikel 151 van het mediadecreet. Deze bepaling werd geconcretiseerd in een besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 dat een tijdspad en quota bevat voor het toegankelijk maken van televisieomroepprogramma's en dat het verstrekken van subsidies regelt. Dit besluit trad in werking op 19 december 2012. De subsidieregeling die erin vervat is, geldt voor een periode van 10 jaar na de datum van inwerkingtreding en houdt op uitwerking te hebben op 20 december 2022.

Hierbij wordt een nieuw uitvoeringsbesluit voorgelegd dat de toegankelijkheid van televisieprogramma's blijvend moet verbeteren, en dat de subsidieregeling hierrond voor de komende jaren zal regelen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structurelement Mediaorganisaties ondersteunen.

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 zijn volgende passages terug te vinden:

“In een steeds globaler en digitaler wordend medialandschap is het van belang dat er in Vlaanderen kwalitatieve programma's blijven gemaakt worden en dat de kijkers deze op alle mogelijke platformen kunnen vinden”;

“We zetten de aangepaste Europese richtlijn Audiovisuele Mediadiensten op een correcte en redelijke manier om.”

In de beleidsnota media 2019-2024 zijn volgende passages terug te vinden onder SD I.1. “Creëren van een divers, toegankelijk en duurzaam medialandschap”/ OD I.1.2. “Toegankelijker maken van audiovisuele media”:

“Ik wil de toegankelijkheid van het media-aanbod maximaliseren”;

“Daarnaast zal ik de particuliere televisieomroeporganisaties blijven steunen voor het toegankelijk maken van nieuws- en actualiteitenprogramma’s”;

“Met het oog op de in 2020 om te zetten AVMD-richtlijn in het mediadecreet (zie OD A.3.2), zal uiterlijk eind 2022 het betreffende uitvoeringsbesluit toegankelijkheid herwerkt worden”.

Bijgaand voorontwerp van besluit is een nieuw uitvoeringsbesluit dat de toegankelijkheid van televisieprogramma’s en de subsidieregeling hierrond voor de komende jaren regelt.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. De Vlaamse Regering gaf haar eerste principiële goedkeuring aan dit dossier op 14 oktober 2022;
2. De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media verleende advies op 10 november 2022;
3. De Vlaamse Adviesraad Handicap verleende advies op 18 november 2022.
4. De Vlaamse Regering gaf haar tweede principiële goedkeuring op 9 december 2022.
5. De Raad van State formuleerde een advies op 16 januari 2023.

Advies Raad van State 16 januari 2022

1. De Raad van State stelt dat, opdat een steunregeling onder de vrijstellingsregeling van het besluit 2012/21/EU van de Europese Commissie zou vallen, deze steunregeling een duidelijke openbaredienstverplichting moet bevatten, en een daarmee verband houdende compensatieregeling. In casu is de Raad van State van mening dat - hoewel artikel 5 van het ontwerpbesluit niet uitdrukkelijk het verband met de openbaredienstverplichting legt - uit de verwijzing erin naar artikel 151, § 5, van het Mediadecreet, samen gelezen met artikel 151, § 1, kan worden afgeleid dat de Vlaamse Regering slechts subsidies kan toekennen voor projecten die de particuliere televisieomroeporganisaties opzetten om te kunnen voldoen aan de verplichting die artikel 151, § 1, van het Mediadecreet hen oplegt. De Raad van State stelt dat dit, omwille van de rechtszekerheid en om elke twijfel uit te sluiten, best uitdrukkelijk vermeld wordt in artikel 5, eerste lid, van het ontwerpbesluit. De tekst van artikel 5, eerste lid, werd in die zin aangepast.
2. De Raad van State stelt dat de Vlaamse Regering ook voor het ontwerpbesluit moet voldoen aan de opmerkingen die de Europese Commissie heeft gemaakt omtrent de verenigbaarheid met het besluit 2012/21/EU van de Europese Commissie van het ontwerp van besluit dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012.

Bij brief van 26 juni 2012 formuleerde de Europese Commissie de volgende opmerkingen bij het ontwerp van besluit dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012:

- 2.1. In overeenstemming met artikel 2, §2 van het besluit 2012/21/EU moet de duur van het beheer van de dienst van algemeen economisch belang beperkt worden tot 10 jaar. Bij het verstrijken van die termijn kan deze duur uiteraard worden verlengd.
Aan deze opmerking is vooreerst voldaan doordat artikel 5, tweede lid van het ontwerpbesluit bepaalt dat de gesubsidieerde projecten een looptijd hebben van maximaal één jaar. Bijgevolg wordt de vergoeding nooit voor een langere periode toegekend. Daarnaast voorziet artikel 13 van het ontwerpbesluit dat het subsidieeluk van de tekst (m.n. de artikelen 5 tot en met 12) per periode van vijf jaar minstens één keer wordt onderworpen aan een beleidsevaluatie conform artikel 76/1 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019. Op basis van die beleidsevaluatie is er een uitdrukkelijke goedkeuring door de Vlaamse Regering nodig om de subsidie verder te zetten of bij te stellen. De facto wordt de regeling dus ook elke 5 jaar opnieuw bekeken alvorens deze verder te zetten of te hervormen.
- 2.2. Het besluit moet preciseren dat, indien de voorwaarden waaronder de subsidie toegekend werd, niet nageleefd werden of indien blijkt dat de steun de netto kosten voor de ondertiteling oversteeg, de administratie de gehele steun (of tenminste het gedeelte van de steun dat overcompensatie vormt, indien dit kan worden vastgesteld) terugvordert. Dit om in overeenstemming te zijn met de artikelen 4(e) en 5-6 van het besluit 2012/21/EU.
Aan deze opmerking is voldaan doordat artikel 12 van het ontwerpbesluit stelt dat de subsidieontvanger in de gevallen, vermeld in artikel 76, tweede en derde lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, de subsidie onmiddellijk terugbetaalt. Het tweede lid van dit artikel 12 stelt dat de administratie desgevallend ook de overcompensatie terugvordert. De tekst van artikel 76, tweede en derde lid van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, luidt als volgt:
- Met behoud van de toepassing van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet is gehouden tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie de subsidieontvanger:*
1° die de voorwaarden niet naleeft waaronder de subsidie werd verleend;
2° die de subsidie niet aanwendt voor de doelstellingen waarvoor zij werd verleend;
3° die de in artikel 76/3 bedoelde controle verhindert;
4° die al een subsidie ontvangt met dezelfde effecten op basis van dezelfde verantwoordingsstukken.
Het tweede lid, 4°, staat cofinanciering niet in de weg waarbij verschillende actoren elk een deel van de totale kost financieren.
- 2.3. Het besluit moet uitdrukkelijk verwijzen naar het besluit 2012/21/EU.
Aan deze opmerking is voldaan doordat in de aanhef van het besluit onder de titel “juridisch kader” naar dit besluit wordt verwezen.
- 2.4. De Vlaamse Regering moet de nodige maatregelen nemen om te voldoen aan de artikelen 8 en 9 van het besluit 2012/21/EU (beschikbaarheid van gegevens en verslaggeving). Overeenkomstig artikel 8 van het besluit 2012/21/EU zal de administratie alle gegevens die noodzakelijk zijn om vast te stellen of de toegekende subsidies verenigbaar zijn met het besluit van de Europese Commissie, beschikbaar houden gedurende 10 jaar nadat de subsidieregeling heeft opgehouden uitwerking te hebben. Op grond van hetzelfde artikel zal de Vlaamse Gemeenschap de Europese Commissie, wanneer die er schriftelijk om verzoekt, alle gegevens bezorgen die zij nodig heeft om te kunnen nagaan of de subsidies verenigbaar zijn met het commissiebesluit 2012/21/EU. Overeenkomstig artikel 9 van het commissiebesluit 2012/21/EU zal de Vlaamse Gemeenschap, net zoals de voorbije 10 jaar, om de twee jaar bij de Europese Commissie een verslag indienen over de uitvoering van het ontwerpbesluit. Op die manier wordt aan deze opmerking van de Commissie tegemoet gekomen.

Onder bovenvermelde voorwaarden acht de Raad van State het niet nodig het voorliggend ontwerp aan te melden bij de Europese Commissie.

3. De Raad van State stelt in verband met artikel 17 van het ontwerpbesluit dat de onmiddellijke inwerkingtreding enkel kan indien hiervoor specifieke redenen bestaan.
De tekst van artikel 17 van het ontwerpbesluit wordt in die zin aangepast.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In de Vlaamse Gemeenschap is de toegankelijkheid van televisieprogramma's decretaal en reglementair geregeld door middel van verplichtingen en quota, maar ook door het ter beschikking stellen van subsidies aan particuliere televisieomroeporganisaties. Deze quota en steunregeling vinden hun decretale grondslag in artikel 151 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie. Op 14 december 2012 keurde de Vlaamse Regering een uitvoeringsbesluit goed dat een tijdspad en quota bevat voor het toegankelijk maken van omroepprogramma's en dat het verstrekken van subsidies regelt. Dit besluit trad in werking op 19 december 2012. De subsidieregeling die erin vervat is, is van kracht voor een periode van 10 jaar na de datum van inwerkingtreding.

Vandaag is er nood aan een nieuw plan om de toegankelijkheid van audiovisuele media blijvend te verbeteren. Het bestaande uitvoeringsbesluit zorgde destijds voor vooruitgang, maar heeft nu zijn limieten bereikt. Hierbij wordt een nieuw uitvoeringsbesluit voorgelegd dat het besluit van 14 december 2012 vervangt en dat de toegankelijkheid van televisieprogramma's en de subsidieregeling hierrond voor de komende jaren regelt.

Net als het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 kan het voorliggende voorontwerp van besluit inhoudelijk opgedeeld worden in twee luiken: enerzijds een luik toegankelijkheidsverplichtingen (tijdspad en quota in uitvoering van artikel 151, §3, van het mediadecreet) en anderzijds een luik subsidieregeling in uitvoering van artikel 151, §5, van het mediadecreet voor het toegankelijk maken van televisiediensten door middel van audiodescriptie, gesproken ondertiteling, ondertiteling en Vlaamse Gebarentaal.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 definieert een aantal begrippen die verderop in de tekst van het voorontwerp aan bod komen. Het merendeel van de definities is hernomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012.

Artikel 2 heeft betrekking op de ondertitelingsverplichtingen van de particuliere televisieomroeporganisaties. Deze bepaling legt - met uitzondering van hetgeen hierna bepaald wordt - geen nieuwe ondertitelingsquota op, aangezien artikel 151, §1 van het mediadecreet reeds bepaalt dat de openbare en particuliere televisieomroeporganisaties hun programma's voortdurend en in toenemende mate met evenredige maatregelen toegankelijk moeten maken voor personen met een handicap. Wel wordt de drempel voor ondertitelingsverplichtingen verlaagd naar particuliere televisieomroepen met een marktaandeel vanaf 2% (in plaats van de huidige 5% norm). Alle televisieomroepen met een huidig marktaandeel van meer dan 2% hebben immers nu reeds heel hoge ondertitelingscijfers.

Het tweede lid van artikel 2 trekt de ondertitelingsverplichtingen door naar het niet-lineair aanbod van de particuliere televisieomroepen met een lineair marktaandeel van meer dan 2%, door te stellen

dat er voor de televisieomroepprogramma's waarvoor ondertiteling bestaat, deze ondertiteling ook ter beschikking moet gesteld worden bij het niet-lineair aanbieden van deze omroepprogramma's.

Opgemerkt weze dat de ondertitelingsverplichtingen in artikel 2 – parallel met artikel 151, §1 van het mediadecreet – worden opgelegd aan alle particuliere televisieomroeporganisaties die de drempel van 2% marktaandeel overschrijden, inclusief de regionale televisieomroeporganisaties. In de praktijk zal dit weinig impact hebben totdat een regionale televisieomroeporganisatie een marktaandeel van 2% behaalt.

Het derde lid van artikel 2 handelt over auditieve ondertiteling, en strekt ertoe dat particuliere televisieomroeporganisaties voor hun omroepprogramma's vermeld in het eerste lid een compatibel signaal voor auditieve ondertiteling beschikbaar stellen ten aanzien van de eindgebruiker. Dit moet ertoe leiden dat er werk gemaakt wordt van het aanbieden van oplossingen voor de gebruiker, door o.m. samen met de dienstenverdelers te gaan kijken naar wat er precies nodig is om programma's ook via de eindapparaten door middel van auditieve ondertiteling toegankelijk te maken (= uitvoering geven aan de omzetting van de Toegankelijkheidsrichtlijn in bijlage I, afdeling 2, o) en bijlage I, afdeling 4, b) bij het Mediadecreet). Gelet op de overgangstermijn tot 28 juni 2025 die in uitvoering van de Toegankelijkheidsrichtlijn opgenomen is in artikel 214/2, §1 en §2 van het mediadecreet, treedt ook de verplichting voor particuliere televisieomroeporganisaties om een signaal voor auditieve ondertiteling uit te sturen dat compatibel is in de zin van punt 2, o) van afdeling 1 van bijlage 1 bij het mediadecreet, en van punt b) van afdeling 4 van bijlage 1 bij het mediadecreet pas in werking op 28 juni 2025.

Het vierde lid van artikel 2 herneemt uit het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 (artikel 2, laatste lid) de verplichting voor particuliere televisieomroeporganisaties met een marktaandeel van 30% of meer, om alle anderstalige fragmenten in alle journaals toegankelijk te maken door middel van auditieve ondertiteling.

Artikel 3 betreft de Vlaamse gebarentaal (VGT), en houdt voor televisieomroeporganisaties met een marktaandeel van 30% of meer in principe vast aan de huidige regeling die stelt dat deze omroeporganisaties het hoofdjournaal toegankelijk moeten maken door middel van VGT. Alternatief kan de betrokken televisieomroeporganisatie een ander actualiteitenprogramma aanbieden met VGT.

Artikel 4 heeft betrekking op audiobeschrijving. Inzake het aanbieden van audiobeschrijving worden geen specifieke quota opgelegd. Wel wordt aan alle private televisieomroeporganisaties een verplichting opgelegd om bij het aanbieden van Nederlandstalige producties waarvoor reeds een audiobeschrijving werd aangemaakt, deze aangemaakte audiobeschrijving ter beschikking te stellen van de gebruiker, en via de website en de EPG duidelijk te communiceren waar en op welk medium (eindapparaat, apart kanaal, videoplatform, Earcatch, andere app, ...) de audiobeschrijving aangeboden wordt.

De artikelen 5 tot en met 13 hebben betrekking op de subsidieregeling. Subsiëring zal in de eerste plaats ingezet worden voor nieuwe initiatieven inzake toegankelijkheid, nieuwe leertrajecten en kleinere spelers die echt van nul moeten beginnen. Daarnaast blijft de ondersteuning voor live en semi-live ondertiteling behouden. Om zoveel mogelijk partijen te motiveren om in te zetten en te blijven inzetten op het toegankelijker maken van hun omroepprogramma's, en om dus de beschikbare middelen optimaal te benutten, worden de toe te kennen subsidies begrensd tot maximaal 80% van de geraamde kosten. De procedure voor subsidieaanvraag en -toekenning is in overeenstemming met de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 en het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019.

Tenslotte bevat het voorontwerp van besluit een aantal slotbepalingen.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend voorontwerp van besluit.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring heeft gegeven voor voorliggend ontwerp van besluit zijn volgende vervolgstappen gepland:

- publicatie in het Belgisch Staatsblad

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vastlegging van een tijdspad en quota voor het toegankelijk maken van omroepprogramma's en over het verstrekken van subsidies ter uitvoering van artikel 151 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie;
- 2° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding

Benjamin DALLE

Bijlagen:

Advies nr. 72.741/3 van de Raad van State van 16 januari 2023